Wychodzi raz w tygodniu. *Porto opłacone ryczałtem.*

ROK XV. Kraków, dnia 10 grudnia 1932 Nr. 34.

PRZEGLĄD KUPIECKI

ORGAN ZWIĄZKU STOWARZYSZEŃ KUPIECKICH MAŁOPOLSKI ZACHODNIEJ

Cena abonamentu:

Abonament kwartalny	4 zł
„ półroczny	8 zł
„ roczny	16 zł

Prenumeratę i ogłoszenia przyjmują wszystkie biura dzienników i ogłoszeń

Godziny urzędowe Redakcji od 6 do 7 wiecz. Rękopisów Redakcja nie zwraca.

Redakcja i administr. **Kraków, Grodzka 43.** Telefon Nr. 132-67

Konto P. K. O. Nr. 400.342

Ogłoszenia:

Wiersz milim. 1 szp. na okładce	40 groszy
Wiersz milim. 1 szp. na I str. okładki	60 groszy
Wiersz milim. 1 szp w tekście	60 groszy

Cała strona okładki Zł 200 Pół strony okładki Zł 100 Ćwierć strony Zł 50 Ósma strony Zł 25

Cała strona w tekście Zł 450, Pół strony Zł 230 Ćwierć strony Zł 120 Jedna ósma strony Zł 60

Rozpowszechniajcie „Przegląd Kupiecki"

Ceny świadectw przemysłowych na rok 1933.

A. Dla przedsiębiorstw handlowych.

Kategorje		We wszystkich miejscowościach	W Warszawie	W miejscowościach klasy I.	II.	III.	IV.
		Złotych					
I.	Dla zakładów handlowych	3.600	—	—	—	—	—
II.	„ „ „	—	720	594	486	360	234
III.	„ „ „	—	144	117	90	72	45
IV.	„ „ „	—	54	45	36	27	18
Va.	„ handlu rozwoźnego	90	—	—	—	—	—
Vb.	„ „ obnośnego	27	—	—	—	—	—

B. Dla przedsiębiorstw przemysłowych.

Kategorje		We wszystkich miejscowościach	W Warszawie	I.	II.	III.	IV.
I.	. . . .	10.800	—	—	—	—	—
II.	. . . .	7.200	—	—	—	—	—
III.	. . . .	3.600	—	—	—	—	—
IV.	. . . .	1.080	—	—	—	—	—
V.	. . . .	360	—	—	—	—	—
VI.	. . . .	—	216	180	144	108	72
VII.	. . . .	—	108	90	72	54	36
VIII.	. . . .	—	27	21.60	18	10.80	7.20

C. Dla handlu jarmarcznego.

	Dla handlu hurtownego	Dla handlu detalicznego
	Złotych	
Na jarmarkach, trwających ponad 21 dni	450	126
„ „ „ „ 7 dni do 21 dni	225	63
„ „ „ „ 3 dni do 7 dni	180	45

D. Dla zajęć przemysłowych.

Kategorje	Oznaczenie zajęcia przemysłowego	Cena w złotych
I.	Ekspedytorzy, nie utrzymujący oddzielnych biur i pomocników handlowych lecz trudniący się osobiście z polecenia osób trzecich cleniem w urzędach celnych towarów, wysyłanych zagranicę lub otrzymywanych z zagranicy:	
	1) Przy urzędach celnych, znajdujących się przy głównych linjach kolei żelaznych	720
	2) „ „ „ „ „ bocznych „ „ „	540
	3) „ „ „ nie położonych „ linjach kolejowych . .	450
II.	a) Pośrednicy giełdowi (maklerzy):	
	1) Na giełdzie warszawskiej	720
	2) Na innych giełdach	450
	b) Wszelkiego rodzaju inni pośrednicy handlowi:	
	1) W Warszawie i w miejscowościach I. klasy	270
	2) W miejscowościach II. klasy	180
	3) W miejscowościach III. i IV. klasy	54
III.	Inspektorzy i ajenci przedsiębiorstw ubezpieczeniowych, przewozowych, komunikacyjnych oraz instytucji kredytowych o ile prowadzą operacje bez utrzymania biur:	
	1) W Warszawie i w miejscowościach I. klasy	90
	2) W miejscowościach II. klasy	72
	3) W miejscowościach III. i IV. klasy	36
IV.	Pomocnicy podróżujący (komiwojażerowie)	180

Karty rejestracyjne na oddzielny skład 18 zł.

PRZEGLĄD KUPIECKI

ORGAN ZWIĄZKU STOWARZYSZEŃ KUPIECKICH MAŁOPOLSKI ZACHODNIEJ.

Rok XV. **Kraków, dnia 10 grudnia 1932** **Nr. 34.**

Treść numeru:

Prowadzić księgi handlowe czy ich nie prowadzić?

Czy istnieje przymus czy nie?

(h) Takie pytania nurtują w grudniu nasze średnie kupiectwo, stojące przed poważną decyzją, głęboko wrzynającą się w ich dotychczasowy system pracy, mogącą przysporzyć im ewentualnych korzyści majątkowych, ale napewne spowodować znaczne koszta, uzależnić od personalu, częste kontrole urzędowe, sporządzanie wyciągów z tychże kont dla celów skarbowych, a co najważniejsze w wielu wypadkach, narazić na utratę klienteli, która z szeregu przyczyn nie życzy sobie ujawnienia swych zakupów, celem uniknięcia błędnego wnioskowania odnośnie do wysokości dokonanych obrotów.

Powstaje więc w tej przełomowej dla tysięcy kupców chwili zasadnicze pytanie: **czy muszą założyć księgi, czy grożą im jakieś skutki karne lub podatkowe w razie ich nieprowadzenia?**

Mimo, że żadne czasopismo tak szczegółowo kwestji tej nie omówiło jak „Przegląd Kupiecki", przecież znajduje się szereg zainteresowanych tą sprawą, którzy nadal dokładnie w materji tej się nie orjentują. Uważamy więc za celowe pokrótce stan sprawy jeszcze raz wyjaśnić.

Jakie ustawy nakazują prowadzenie ksiąg handlowych i kto jest obowiązany do ich prowadzenia?

Przymus prowadzenia ksiąg zawarty jest tylko w dekrecie wprowadzającym austr. kodeks handlowy (Rozp. Prezydenta Rzplitej z 22 września 1927 r. Dz. U. Nr. 85 poz. 762). Tyczy się ten obowiązek tylko tych kupców I. i II. kategorji handlowej, którzy trudnią się handlem **hurtowym** (zwracamy uwagę, że przy II. kategorji handlowej musi kupiec

obok transakcyj t. z. hurtowych, to znaczy sprzedaży dalszym odsprzedawcom) dokonywać w pewnej — choćby nieznacznej części — transakcji **drobnych**, t. j. konsumentom.

Natomiast wszyscy inni kupcy II. kategorji świadectw przemysłowych, jeżeli nie trudnią się sprzedażą hurtową, **nie są obowiązani** do prowadzenia ksiąg handlowych. Przypominamy, że do II. kategorji należą nietylko ci kupcy, którzy sprzedają hurtownie, ale również ci, którzy zatrudniają liczniejszy personal (ponad jednego najemnego pracownika), utrzymują skład (y) poza domem, w którym mieści się sklep, którzy trudnią się sprzedażą luksusowych towarów (drogie futra, jedwabie, kosmetyka, koronki, maszyny, biżuterja i t. d.). A więc, ci ostatni, jeżeli nie trudnią się sprzedażą hurtową, nie są obowiązani do prowadzenia księgowości.

W jakim wypadku i jakie kary grożą w razie nieprowadzenia ksiąg przez kupców do tego obowiązanych?

Obok kar administracyjno sądowych grożą kupcom, nieprowadzącym księgowości należytej, mimo, iż są do tego obowiązani, dotkliwe kary, przewidziane osławionymi art. 280 i 281 nowego kodeksu karnego, obowiązującego od 1 września 1932 (Dz. U. Nr. 60). Postanowienia te brzmią:

art. 28. „Kto, będąc obowiązany z mocy przepisu do prowadzenia księgowości kupieckiej, **wcale jej nie prowadzi** lub prowadzi wadliwie, podlega karze aresztu do 6 miesięcy lub grzywny“.

art. 281. „Kto prowadzi księgowość kupiecką w sposób niezgodny z prawdą, albo księgi lub dokumenty handlowe uszkadza, ukrywa, przerabia lub podrabia, podlega karze więzienia do lat 5“.

W sferach prawniczych utwierdziło się przekonanie, że sprawa karalności nie przedstawia się tak tragicznie wśród **normalnych** warunków, a niebezpieczeństwo dotkliwych kar zagraża tylko w tych wypadkach, gdy dany kupiec popadnie w **niewypłacalność**, przyczem okaże się, że ksiąg wogóle nie prowadził lub przez ich ukrywanie, przerabianie i t. d. działał świadomie na szkodę wierzycieli.

Czy ustawy podatkowe nakazują prowadzenie ksiąg?

Jedynie kodeks handlowy (wzgl. dekret wprowadczy) i **kodeks karny** nakładają obowiązek prowadzenia ksiąg (ale tylko na t. zw. hurtowników). Natomiast ustawodawstwo **podatkowe** w żadnym wypadku takiego obowiązku **nie** nakłada. Od faktu prowadzenia ksiąg uzależnia jednak ustawodawstwo podatkowe szereg korzyści dla podatnika, a to albo w formie całkowitego zwolnienia od podatku, albo liczenia podatków tylko od prowizji, a nie od całego obrotu albo udzielenia **ulgowej stawki podatkowej**. Jak wiadomo, w myśl znowelizowanej ustawy o podatku przemysłowym w latach 1932 — 1937 przeprowadzone zostanie w etapach zniżenie prawie wszystkich stawek podatkowych. Nas w tej chwili interesuje:

ile wynoszą stawki podatkowe w roku 1933?

Dla kupców t. zw. **hurtowników** II. kategorji, prowadzących prawidłowe księgi handlowe:

od transakcyj hurtowych 0.5%

od wszystkich transakcyj drobnych 0.75%.

Dodatki: do tego dochodzą 1/4 część państwowego podatku na rzecz Samorządów, oraz 10% nadzwyczajnego dodatku od kwoty państwowego podatku.

I. Przykład:

podatek państw. od 10.000 obrotu wynosi	50.— zł.
dodatek samorządowy (1/4 część) wynosi	12.50 zł.
10% dodatek do 500 zł. wynosi . . .	5.— zł.
razem .	67.50 zł.

II. Przykład:

podatek państwowy od 10.000 obrotu drobnego (stawka 0.75%) wynosi .	75.— zł.
dodatek samorządowy (1/4 część) wynosi	18.75 zł.
dodatek 10% do 750 zł. wynosi . . .	7.50 zł.
razem .	101.25 zł.

Przedsiębiorstwa handlowe, **nie** prowadzące ksiąg handlowych, płacić będą od **wszystkich** transakcyj 1% stawkę (plus dodatki). Różnica między stanem dotychczasowym a obecnym polega na tem, że dawniej artykuły spożywcze I-szej potrzeby korzystały z ulgowej stawki podatkowej zarówno w t. zw. hurcie (do r. 1931 włącznie), jakoteż w handlu drobnym. Już w r. 1932 stawka w hurcie została zrównaną dla wszystkich bez wyjątku towarów na 0.5% i w tej wysokości zostaje utrzymana i na przyszłość. Stawka 1% w handlu drobnym wzgl. w handlu t. zw. hurtowym, lecz nie prowadzącym

ksiąg handlowych, wynosić będzie w przyszłości zawsze 1%.

Zwolnienia całkowite od podatku obrotowego tyczą się eksportu półfabrykatów i gotowych fabrykatów, a stawki 4% od prowizji tyczą się przedsiębiorstw komisowych i pośrednictwa handlowego.

Dla uzupełnienia kwestji ksiąg, pragniemy jeszcze raz przypomnieć, iż rozporządzenie Ministerstwa Skarbu z 13-go kwietnia b. r. (Dz. U. Nr. 41 poz. 412) wprowadza pojęcia t. zw. **prawidłowej** i **uproszczonej** księgowości. Sprawę tę obszernie omówiliśmy, więc obecnie ograniczamy się do esencjonalnej uwagi, że wszyscy kupcy, trudniący się wyłącznie (I. kateg.) czy częściowo (II. kateg.) **hurtową** sprzedażą, obowiązani są prowadzić księgi **prawidłowe**, aby korzystać z ulgowych stawek podatkowych, natomiast wszyscy inni kupcy II., III. i IV. kategorji pragnący korzystać z ulgowych stawek podatkowych i uzyskać wymiar obrotu zgodny z rzeczywistością, są uprawnieni do prowadzenia t. zw. **uproszczonej** księgowości (choć nie mają obowiązku prowadzenia ksiąg).

* * *

Jak wiadomo, sfery gospodarcze wystąpiły wobec Rządu z postulatem uchylenia wzgl. zawieszenia działania art. 280 i 281 kodeksu karnego. — Szczególnie niebezpiecznemi byłyby przepisy te, gdyby przez Sądy orzekające stosowane były w każdym wypadku braku lub wadliwości ksiąg, a nietylko w wypadku upadłości kupca lub zamiaru jego działania na szkodę wierzycieli.

Zdaje się, że akcja zainteresowanych sfer odniosła skutek i Rząd uznał konieczność odpowiedniego znowelizowania odnośnych przepisów kodeksu karnego. Uczynił to w związku z zamiarem wprowadzenia **jednolitego ustawodawstwa**, tyczącego się wyłącznie obowiązku prowadzenia ksiąg handlowych. Wskazuje na to projekt rządowy, który rozesłany został do zaopinjowania zrzeszeniom gospodarczym i do którego to projektu szczegółowe wnioski o zmiany i uzupełnienia przedłożyło **Krakowskie Stowarzyszenie Kupców**. Jak wynika z tegoż projektu — poniżej ogłoszonego — przewidzianem jest całkowite uchylenie art. 280 i 281 kodeksu karnego, a wydanie w ich miejsce liberalniejszych postanowień z tem, że bezwzględny areszt (a nie więzienie) i to do lat 2 grozi tylko w wypadku nieprowadzenia wzgl. wadliwego prowadzenia ksiąg, jedynie w tym wypadku, gdy **„ponadto ogłoszono mu (kupcowi) upadłość“**.

PROJEKT
rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej w sprawie ksiąg handlowych.

Na podstawie art. 44. ust. 6 Konstytucji i art 1

lit. a) ustawy z dnia 17. marca 1932 r. o upoważnieniu Prezydenta Rzeczypospolitej do wydawania poz. 165). postanawiam, co następuje: rozporządzeń z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr. 22 wych).

ROZDZIAŁ I.

(Sposób prowadzenia ksiąg handlowych).

Art. 1. Kupiec obowiązany jest według zasad prawidłowej rachunkowości prowadzić takie książki handlowe, jakie ze względu na rozmiar i rodzaj przedsiębiorstwa są konieczne, celem ujawnienia stanu jego majątku i jego interesów handlowych.

Art. 2. Księgi powinny być prowadzone w walucie państwowej. Zapisy w księgach handlowych winny być uskuteczniane w jednym z języków używanych w kraju, alfabetem łacińskim, lub cyrylicą. O ile według zasad prawidłowej księgowości kupieckiej rachunki powinny być prowadzone w formie księgi, księga powinna być oprawiona i karta za kartą opatrzona liczbą porządkową.

Nie wolno pozostawiać odstępów w miejscach, które powinny być wypełnione. Nie wolno pierwotnej treści przekreślać, lub w inny sposób czynić nieczytelną, poprawki nie mogą być dokonywane przez wymazanie, lecz w taki sposób, aby pierwotny tekst można było odczytać.

Art. 3. Księgi handlowe, listy otrzymane, odpisy listów wysyłanych, faktury i inne pisma, dotyczące zapisów powinny być przechowywane przez 10 lat, licząc od końca roku kalendarzowego, w którym został uskuteczniony ostatni zapis do ksiąg.

Art. 4. Kupiec zobowiązany jest przy rozpoczęciu przedsiębiorstwa, tudzież na koniec roku obrotowego sporządzić inwentarz i bilans.

Sporządzenie inwentarza i bilansu powinno być dokonane w przeciągu czasokresu, odpowiadającego prawidłowemu tokowi czynności.

Inwentarz i bilans winien kupiec podpisać, je-

Doroczne Walne Zgromadzenie

Członków Krakowskiego Stowarzyszenia Kupców

odbędzie się

w niedzielę, 25-go grudnia 1932, o godz. 10 przedpoł.,

a w razie braku kompletu o godzinie 10·30 przedpołudniem, bez względu na ilość obecnych, w salach Stowarzyszenia przy ulicy Grodzkiej L. 43.

PORZĄDEK DZIENNY:

1) Odczytanie protokołu z ostatniego Walnego Zgromadzenia;
2) Sprawozdanie z czynności za rok ubiegły;
   a) Prezydjum i Wydziału K. S. K. oraz Ekspozytury w Podgórzu.
   b) Skarbnika;
   c) Administracji „Przeglądu Kupieckiego“;
   d) Sądu Polubownego;
   e) „Funduszu Zapomogowego;
   f) Komisji kontrolującej i wniosek.
3) Dyskusja.
4) Wybór 20 członków Sądu Polubownego dla sporów, wynikłych ze stosunku Stow.
5) Wybór Komisji rewizyjnej.
6) Od godziny 3·30 popołudniu do godziny 6·30 wieczór odbywać się będą wybory 12 członków Wydziału.
8) Wnioski i interpelacje (od godz. 8 wieczór)

Uwagi: 1) Wnioski, które mają być przez Walne Zgromadzenie przyjęte, powinny być na piśmie najdalej do dnia 22-go b. m. złożone w Sekretarjacie. Wnioski zgłoszone w terminie późniejszym lub dopiero na Walnem Zgromadzeniu, traktowane będą jako rezolucje lub wnioski inicjatywy.

2) Każdy członek **niezalegający z wkładką członkowską** za ostatnich 6 miesięcy, otrzyma przy wejściu kopertę wyborczą. Kto został przyjęty na członka po dniu 30 września 1932 roku, nie ma prawa głosowania na Walnem Zgromadzeniu.

3) W myśl statutu, ustępują w roku bieżącym następujący członkowie Wydziału: Schechter Samuel, Spira Samuel, Neumann Maksymiljan, Schenker Henryk, Dr. Fussman Józef, Blöder Maks, Freimann Leon, Gottlieb Izydor, Gryszpan Samuel, Landau Izydor, Monderer Feiwel, Ratz Efroim

Wydział Krakowskiego Stowarzyszenia Kupców.

żeli jest więcej wspólników osobiście odpowiedzialnych winni podpisać wszyscy wspólnicy.

Art. 5. W inwentarzach i w bilansach wolno wartość poszczególnych przedmiotów majątkowych oznaczać co najwyżej podług ich wartości dla przedsiębiorstwa.

Wierzytelności wątpliwe należy oznaczyć podług wartości prawdopodobnej, nieściągalne należy odpisywać.

Majątek kupca niewchodzący w skład przedsiębiorstwa wystarczy w inwentarzu i bilansie wykazywać w sposób sumaryczny.

ROZDZIAŁ II.

(Obowiązek prowadzenia ksiąg handlowych).

Art. 6. Obowiązek prowadzenia ksiąg handlowych dotyczy:

a) przedsiębiorstw handlowych, obowiązanych do wykupienia w myśl taryfy załączonej do art. 23 Ustawy o państwowym podatku przemysłowym, świadectw przemysłowych kategorji I-szej, oraz tych przedsiębiorstw kategorji II-giej, które nie sprzedają wyłącznie konsumentom;

b) przedsiębiorstw przemysłowych, obowiązanych w myśl powyższej taryfy do wykupienia świadectw przemysłowych od I-szej do V-ej włącznie.

ROZDZIAŁ III.

(Rygory karne).

Art. 8. Kto, będąc obowiązany z mocy niniejszych przepisów do prowadzenia ksiąg handlowych:

1) ksiąg wcale nie prowadzi, — podlega karze aresztu do miesięcy 6-ciu lub grzywnie;

2) księgi prowadzi tak dalece wadliwie, że nie można ustalić jego stanu majątkowego, — podlega karze aresztu do miesięcy 3-ch, lub grzywnie;

3) ksiąg nie prowadzi, lub prowadzi tak dalece wadliwie, że nie można ustalić jego stanu majątkowego, jeśli ponadto ogłoszono mu upadłość — podlega karze aresztu do lat 2-ch.

ROZDZIAŁ IV.
(Przepisy końcowe).

Art. 9. Powyższe przepisy nie naruszają odrębnych postanowień o rachunkowości spółek handlowych, zawartych w ustawach specjalnych.

Art. 10. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia. Jednocześnie tracą moc sprzeczne postanowienia innych ustaw i rozporządzeń, a w szczególności przepisy zawarte w art. 669 — 691 tomu XI. cz. II-ej Zbioru Praw Ces. Ros. z roku 1834, obowiązujące na Ziemiach Wschodnich, oraz postanowienia zawarte w art. od 8 — 16 Kodeksu Handlowego Francuskiego, obowiązującego od roku 1809 w b. Kongresówce, a także postanowienia zawarate w art. 28 — 40 Austrjackiej Ust. Handlowej z roku 1862, obowiązujące w b. zaborze austrjackim — dalej postanowienia zawarte w §§ 38 — 47 niemieckiego Kodeksu Handlowego z 1897 roku, obowiązujące w b. zaborze pruskim, wreszcie postanowienia art. 280 i 281 Kodeksu Karnego z dn. 11-go lipca 1932 roku.

Księga magazynowa i towarowa w prawidłowej księgowości.

Celem usunięcia wątpliwości, jakie zachodzą w kwestji przymusu i sposobu prowadzenia księgi magazynowej i towarowej, uprosiliśmy naszego konsulenta dla spraw buchalteryjnych przy Stowarzyszeniu, znawcę sądowego p. J. Proppera o wypowiedzenie się w tej materji.

Na skutek licznych zapytań w tej materji wskazać muszę przedewszystkiem na orzeczenie Najwyższego Trybunału Administracyjnego z dnia 29-go stycznia 1930 L. rej. 4768/27. Brzmi ono: Brak księgi składowej na surowce, półfabrykaty i materjały pomocnicze **nie może** uzasadnić uznania ksiąg handlowych za nieprawidłowe.

Ponadto należy zaznaczyć, że ani austrjacki kodeks handlowy, obowiązujący na terenie Małopolski, ani rozporządzenie o prawidłowych księgach handlowych ogłoszone w Dzienniku Ustaw Nr. 41 z dnia 18 maja 1932 nie wymieniają jakie księgi są wymagane. Kodeks handlowy żąda w art. 28, aby w księgach były uwidocznione tranzakcje handlowe kupca i jego położenie majątkowe, zaś przytoczone rozporządzenie omawia z ksiąg handlowych jedynie inwentarz i bilans.

Z powyższego wynika, że prowadzenie księgi magazynowej lub towarowej w księgowości prawidłowej nie jest konieczne.

Niektóre przedsiębiorstwa handlowe prowadzą jednak dla własnej ewidencji i kontroli stanu, księgę magazynową (składową) lub księgę towarową.

Czem się różni jedna od drugiej?

Księga magazynowa prowadzona jest tylko **ilościowo**, służy więc dla kontroli przychodu i rozchodu towarów w sztukach, metrach, kilogramach i t. p. Na każdy rodzaj towaru poświęca się jedną lub kilka kartek. Po stronie lewej wpisuje się ilość nadeszłych, a po prawej — ilość wydanych towarów. Różnica między stroną lewą (przychodem) a stroną prawą (rozchodem) jest **zapasem**.

Jeśli księgę tę prowadzi się także z **wartością**, wówczas jest to już księga **towarowa**.

Po stronie lewej księgi towarowej będą zatem następujące rubryki: 1) data przychodu, 2) firma dostawcy, 3) ilość, 4) cena, 5) kwota rachunku dostawcy, zaś po stronie prawej: 1) data wydania, 2) firma odbiorcy, 3) ilość, 4) cena sprzedaży, 5) kwota sprzedaży.

Podnoszę z naciskiem jeszcze raz, że **prowadzenie księgi magazynowej lub towarowej nie jest koniecznem i brak tej książki nie może być powodem do uznania księgowości za nieprawidłową.**

W niedzielę dnia **11 bm.** odbędzie się w salach Krak. Stow. Kupców, ul. Grodzka, 43 o godz. **6 wiecz.**

ODCZYT

adw. **Dr. Zygmunta Fenichla** nt. „Sfery gospodarcze a nowa procedura cywilna“.

Z dniem 1 stycznia wchodzi w życie nowa procedura cywilna, zawierająca szereg przepisów nieznanych dotychczas ustawodawstwu w tej dziedzinie. Przepisy te posiadają niezmierną doniosłość dla kupców, występujących jako strona procesowa, wobec czego każdy kupiec winien we własnym interesie znać zasadnicze postanowienia nowej procedury.

O liczny udział Członków i wprowadzonych Gości uprasza

Wydział Krakowskiego Stowarzyszenia Kupców.

Grzywny za wykroczenia podatkowe podlegają amnestji

(h) Kiedy w r. 1928 ukazała się ustawa o amnestji z 22 czerwca 1928 (Dz. U. Nr. 70 poz. 641) wątpliwem było dla wielu, czy ustawa ta odnosi się do wykroczeń podatkowych, a więc administracyjno-skarbowych. Najpopularniejszemi wykroczeniami takiemi są: z dziedziny podatku **przemysłowego:** wykr. z art. 98 (niewykupienie wogóle lub wykupienie niewłaściwego świadectwa przem., z art. 103 (niezłożenie zeznania) z art. 104, 105, 106. W dziedzinie podatku **dochodowego:** wykr. z art. 92 (niezłożenie zeznania), z art. 93 (detto i wyjaśnień), art. 96 (nieprawdziwe zeznania i wyjaśnienia) oraz **kary stemplowe.**

Już wówczas jednak nasz b. Naczelny Redaktor, adwokat Dr. Ignacy **Mahler** w artykule p. t. „Grzywny i kary skarbowe podlegają amnestji“, zawartym w Nr. 32 naszego czasopisma z 24 sierpnia 1928, na podstawie przepisów ustawy udowadniał, że wykroczenia, o których mowa **podlegają** ustawie amnestyjnej, t. zn. że wszelkie z tego tytułu powstałe grzywny winny z urzędu być darowane. Artykuł ten wywołał podówczas polemikę na łamach prasy fachowej, lecz autorytatywnie rozstrzygnął tę kwestję Najwyższy Trybunał Administracyjny dopiero w roku 1932 orzeczeniem z 22 marca br. L. 1796/30, zupełnie pokrywającem się ze stanowiskiem, zajętem swego czasu przez Dra Mahlera, t. zn. stwierdzającem, iż wykroczenia te **podlegają** amnestji.

Mimo więc, iż sprawa ta powinna być obecnie już zupełnie jasną, mimo, iż przepisy ustawy amnestyjnej z 1928 prawie w tej samej redakcji zamieszczone są w dekrecie amnestyjnym z października 1932 i mimo autorytatywnego wyjaśnienia tej kwestji przez Najwyższy Trybunał Administracyjny, Władze skarbowe **nadal ściągają grzywny,** nałożone w latach ubiegłych, nawet jeszcze w roku 1924.

Rozbieżność zapatrywań w tym kierunku zachodziła również w łonie sfer **sądowych,** jednak — zdaje się — że kwestja ta została już definitywnie uzgodnioną, na co wskazuje znajdująca się w naszem posiadaniu uchwała Prokuratorji przy Sądzie Okręgowym w Nowym Sączu z dnia 6. XI. br. Sygn. W. 1175/32, mocą której prokurator Sądu Okręgowego w N. S. na zasadzie art. 4. par. 1 a. b. dekretu z 21 października 1932 zarządza **darowanie grzywny,** nałożonej z powodu wykroczenia z art. 98 ustawy o podatku przemysłowym (niewykupienie świad. przem.).

W związku z tem Krakowskie Stowarzyszenie Kupców zwróciło się do zwierzchnich **Władz sądowych** w Krakowie o wydanie **zasadniczych** zarządzeń w tej mierze, oraz do **Izby Przemysłowo-Handlowej** o interwencję u miarodajnych władz skarbowych w tym kierunku, **by uzyskać tymczasowe wstrzymanie egzekucji** tychże grzywien do czasu definitywnego rozstrzygnięcia tej sprawy przez Ministerstwa Sprawiedliwości i Skarbu.

Konieczność tymczasowego wstrzymania egzekucji uzasadniona jest **niebezpieczeństwem utraty** dobrodziejstwa, wynikającego z dekretu amnestyjnego z tego powodu, iż dekret ten odnosi się tylko do kar **niewykonanych,** a energiczne egzekucje, toczące się w ostatnich dniach dla ściągnięcia tych grzywien, mogą tysiące podatników narazić na niepowetowaną szkodę materjalną, pozbawiając ich praw, nabytych na podstawie amnestji.

Ważne dla importerów.

Dopłaty celne

Dowiadujemy się, że z polecenia Dyrekcji Ceł otrzymali niektórzy importerzy z poszczególnych urzędów celnych wezwania płatnicze, na **dopłaty celne** których źródłem jest zastosowanie przy wysyłkach z Rzeszy Niemieckiej stawek autonomicznych zamiast cła maksymalnego. Ponieważ żądanie dopłat celnych z przyczyny wyż. wzmiankowanej, zdaniem naszem nie jest uzasadnione, przeto celem zajęcia odpowiedniego stanowiska prosimy wszystkich importerów, którzy wezwanie płatnicze z tego tytułu otrzymali lub otrzymają aby w nieprzekraczalnym terminie 30-dniowym od dnia otrzymania wezwania płatniczego zgłosili się w Sekretarjacie Krakowskiego Stow. Kupców.

Jak kasować znaczki stemplowe

(h) W Nr. 99 Dz. U. ogłoszone zostało rozporządzenie wykonawcze do ustawy o opłatach stemplowych, zawierające m. in. postanowienia tyczące się kasowania znaczków stemplowych. Najważniejsze przepisy, z którymi kupiec styka się w życiu codziennem, są następujące:

Skasowanie znaczków stemplowych ma być dokonane zasadniczo drogą **przepisania tych znaczków początkowemi lub końcowemi wyrazami pisma.** W tym celu należy przed podpisaniem pisma nakleić znaczki stemplowe w niezapisanem jeszcze miejscu, przeznaczonem dla wiersza pierwszego lub ostatniego. O ileby znaczki w ten sposób umieszczone, zajmowały całą szerokość wiersza pierwszego lub ostatniego i nie wystarczały do uiszczenia opłaty, należy nakleić dalsze znaczki poniżej wiersza pierwszego wzgl. powyżej wiersza ostatniego w miejscu jeszcze niezapisanem i je przepisać treścią. — Krótkimi słowy wszystkie znaczki stemplowe winny być skasowane przez przepisanie ich treścią pisma, podlegającego opłacie stemplowej.

Przepisanie zapomocą podpisu dopuszczalne jest tylko wówczas, gdy pismo, podlegające opłacie, stwierdza **umowę** i jest zaopatrzone **w dwa** lub więcej podpisów stron.

Przepisanie ma nastąpić temi podpisami, które stwierdzają umowę, a skasowanie jest tylko wtedy prawidłowem, gdy **każdy podpis przechodzi przez wszystkie znaczki.** Niedozwolonem jest kasowanie znaczków przez przepisanie ich zapomocą **jednego** tylko podpisu albo przez przepisanie zapomocą podpisu osób, które nie są stronami w umowie, albo przez przepisanie takimi podpisami stron, które nie stwierdzają zawarcia umowy, lecz umieszczone zostały dodatkowo poza podpisami, stwierdzającymi zawarcie umowy, celem skasowania znaczków stemplowych. Jeżeli pismo zaopatrzone jest **w jeden** tylko podpis, skasowanie znaczków stemplowych może nastąpić przez przepisanie ich początkowemi lub końcowemi **wyrazami pisma.**

W niektórych wypadkach dozwolone jest również kasowanie prywatne znaczków stemplowych, umiesz-

czonych poza tekstem, a mianowicie przez **przepisanie datą** oraz **skasowanie nazwiskiem albo firmą** (a więc i data i firma!).

Ten sposób kasowania może być zastosowany, gdy chodzi o opłatę od **rachunku** lub innego pisma, stwierdzającego wykonanie umowy o sprzedaż rzeczy ruchomych albo wykonanie umowy o świadczenie usług, od dokumentów przewozowych, tyczących się przesyłek kolejowych, do stacji zagranicznych, oraz przesyłek niekolejowych, od **pełnomocnictw,** od pisma stwierdzającego przyjęcie pieniędzy na oprocentowanie, oraz od **wyciągu** z rachunku bieżącego.

Ulgi w dziedzinie świadectw przemysłowych

W ostatnich miesiącach sfery gospodarcze, a między niemi również **Krak. Stowarzyszenie Kupców,** wysuwały pod adresem Min. Skarbu oraz Przemysłu i Handlu szereg wniosków w sprawie ulg, tyczących się świadectw przemysłowych na rok 1933.

W szczególności wnioski te szły w kierunku **rozłożenia** przynajmniej **na 2 raty** płatności tychże świadectw oraz w kierunku **przeklasowania świadectw** o tyle, aby szereg przedsiębiorstw handlowych, które dotychczas obowiązane były do II. kat. były uprawnione do wykupienia III. kat. na rok 1933, jeżeli obrót nie przekraczał 50.000.

W związku z tem **ma się** istotnie **w najbliższych dniach** ukazać okólnik ministerjalny. Niewiadomo więc dotychczas jak dalece i które postulaty kupiectwa zostaną uwzględnione. W chwili obecnej wnoszenie próśb o ulgi w świad. przemysłowych **nie ma żadnego celu,** lecz wyczekać należy **aż okólnik ten ukaże się.** Spodziewamy się, że nastąpi to już **w najbliższych dniach,** poczem treść okólnika tego oraz formę podań ogłosimy.

Podania odnośne będzie czas wnosić do końca grudnia br.

Kronika.

Świadectwa przemysłowe.

Podobnie jak w latach ubiegłych, udzieliła Izba Skarbowa w Krakowie również i w tym roku zezwolenia Krakowskiemu Stowarzyszeniu Kupców na posiłkową sprzedaż świadectw przemysłowych i kart rejestracyjnych na rok 1933. Podyktowane to było względami na wygodę podatników, którzy przy wykupnie świadectw przem. w Kasach Skarbowych narażeni są na znaczną stratę czasu.

W lokalu Stowarzyszenia przy ul. Grodzkiej 43. będą więc mogli nabywać świadectwa przemysłowe **wszyscy** podatnicy (kupcy, przemysłowcy, rękodzielnicy), przynależni do Urzędów Skarbowych Nr. I., II., i IV. (powiat krakowski).

Natomiast podatnicy przynależni do III. Urzędu Skarbowego (Podgórze, Dębniki Zakrzówek i t. d.) mogą świadectwa nabywać w oddziele Krak. Stowarzyszenia w Podgórzu, Rynek 13. parter oficyny.

TERMINY SPRZEDAŻY: Od dnia 28 do 31 grudnia włącznie w godzinach od 6 do 8 wieczór. — Z uwagi na znaczną odległość miejsc zamieszkania podatników, przynależych do IV. Urzędu Skarbowego (powiat), podatnicy ci mogą świadectwa przem. nabywać w wyżej wymienionych dniach również od godziny 10 do 12 przedpołudniem.

Ceny świadectw przem. vide na okładce.— Zwracamy uwagę na art. p. t. „Ulgi w dziedzinie świadectw przemysłowych“ str. 10.

Kupuj wyroby krajowe.

Niniejszem zwracamy uwagę naszych abonentów na dzisiejsze ogłoszenie firmy **„MAJSA“** w Katowicach polecającej swoje fabrykaty jak I-a majonezy, sałatki mięsne i t. d.

Wyroby tej firmy zyskały sobie już zasłużone uznanie czego dowodem dyplomy otrzymane przez firmę na wystawach.

IMPORT TOWARÓW REGLEMENTOWANYCH.

Izba przemysłowo-handlowa w Krakowie zawiadamia firmy interesowane, że Ministerstwo Przemysłu i Handlu w Warszawie wstrzymało wydawanie pozwoleń na prawo przywozu towarów z Bułgarji, Grecji, Jugosławji i Węgier, z których to krajów przywóz będzie mógł się odbywać tylko na zasadach kompensacyjnej wymiany towarowej.

W sprawie opłat, pobieranych od podań na przywóz towarów reglamentowanych

Centralna Komisja Przywozu w Warszawie, zgodnie z uchwałą Komisji Ścisłej z dnia 15. IX. br. zwróciła się do Ministerstwa Przemysłu i Handlu z postulatem rewidowania — w porozumieniu ze sferami gospodarczemi — najmniej raz na rok cen artykułów masowych, zwłaszcza spożywczych, które to ceny służą Ministerstwu jako podstawa przy obliczaniu **opłat od podań o zezwolenie na przywóz.** Stanowisko swe Centralna Komisja Przywozu motywuje koniecznością ustalania dotyczących stawek na poziomie rzeczywistych cen rynkowych w handlu hurtowym.

Co się tyczy opłat od innych towarów, jak n. p. maszyn, aparatów i innych, nie mających charakteru artykułów masowych, Centralna Komisja Przywozowa domaga się, aby **za podstawę przy obliczaniu opłat brano wartość fakturową** z doliczeniem pewnego ustalonego procentu, nie wyżej, jednak niż 50 proc. (od 25 do 50 proc.) z tytułu ceł, kosztów przewozu i t. d.

K. B.——

Nowelizacja ustawy o podatku dochodowym

nie wprowadziła ona istotnych zmian

W Nr. 91 Dziennika Ustaw ogłoszone zostało rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej, **nowelizujące przepisy ustawy o państwowym podatku dochodowym.** Ogłoszona nowela nie zawiera żadnych zmian zasadniczych. Główne zmiany dotyczą przedewszystkiem znowelizowania art. 73, który zawiera postanowienia, dotyczące **postępowania przed Komisją Odwoławczą.** Dotychczasowe brzmienie art. 73 dotyczyło postępowania wyłącznie przed Komisją Odwoławczą i nie było nigdzie mowy o tem, jakie pozstępowanie należy stosować w tym wypadku, gdy podatek dochodowy wymierzony jest w pierwszej instancji nie przez Komisję Szacunkową, a w drugiej — przez Komisję Odwoławczą, lecz w pierwszej instancji przez Izbę Skarbową, a w drugiej przez Ministerstwo Skarbu.

Brakom tym zapobiega właśnie ogłoszona nowela do ustawy o podatku dochodowym, która **zastosowała przepisy, dotyczące postępowania przed Komisją Odwoławczą również do tych wypadków, kiedy odwołanie od wymiaru podatku dochodowego rozstrzyga Ministerstwo Skarbu.** **S. K.**

Ubezpieczenie niestałych robotników

NA WYPADEK BEZROBOCIA.

Obowiązek zabezpieczenia na wypadek bezrobocia rozciąga się za równo na robotników stałych, jak i niestałych, względnie dziennych (O. N. T. A. z dnia 14. IX. 1932 w sprawie L. Rej. 5282/30).

Do Najwyższego Trybunału Administracyjnego wpłynęła skarga na decyzję Komisji Odwoławczej Zarządu Głównego Funduszu Bezrobocia, która nakazała ubezpieczyć na wypadek bezrobocia zatrudnionych u skarżącego robotników niestałych. Zdaniem skarżącego, z ducha ustawy o zabezpieczeniu na wypadek bezrobocia wynika, że ubezpieczeniu podlegają jedynie robotnicy stali, natomiast robotnicy dzienni, wynajmowani tylko czasami, z którymi pracodawca znajduje się tylko w dorywczych stosunkach najmu pracy, zdaniem skarżącego nie podlegają obowiązkowi ubezpieczenia.

Najwyższy Trybunał Administracyjny nie podzielił jednak tego poglądu i wyjaśnił, że ustawa o ubezpieczeniu na wypadek bezrobocia w art. 1 poddaje obowiązkowi ubezpieczenia robotników po ukończeniu 18 lat życia, którzy pozostają w stosunku najmu pracy w przedsiębiorstwach i zakładach pracy. Ani ten przepis jednak, ani żaden inny przepis tejże ustawy **nie daje jakiejkolwiek podstawy do rozróżnienia pod względem obowiązku zabezpieczenia między robotnikami stałymi i niestałymi,** względnie dziennymi, a zatem ci dzienni robotnicy, o ile ukończyli 18 lat życia i pozostają w stosunku najmu pracy — podlegają ubezpieczeniu na wypadek bezrobocia.

P. R.

Polskie Towarzystwo Handlu Kompenzacyjnego

Powołane zostało do życia przez Centralny Związek Przemysłu Polskiego, Stowarzyszenie Kupców Polskich i Centralę Związku Kupców przy udziale przedstawicieli Związku Organizacyj Rolniczych — „Polskie Towarzystwo Handlu Kompensacyjnego“, Sp. z o. o.

Celem wymienionego Towarzystwa jest ułatwienie tranzakcyj kompensacyjnych pomiędzy eksporterami a importerami polskimi i zagranicznymi.

W zakres czynności Towarzystwa wchodzić będzie:

1) zetknięcie eksportera z importerem dla dokonania tranzakcji kompensacyjnej,

2) opracowanie zasad kompensacji,

3) uzyskanie dla stron potrzebnych zezwoleń czyn-

ników miarodajnych w kraju i, o ile zajdzie potrzeba, zagranicą,

4) przeprowadzenie rozrachunku między czynnikami zainteresowanymi, inkaso i wypłata sum zarachowanych z tytułu przeprowadzanych tranzakcyj,

5) działalność pomocnicza i infomacyjna w dziedzinie ułatwienia tranzakcyj kompensacyjnych.

Należy podkreślić, że „Polskie Towarzystwo Handlu Kompensacyjnego“ Sp. z o. o. nie przewiduje w programie swej działalności żadnych tranzakcyj eksportowych lub importowych na rachunek własny, jak również komisowych zleceń sprzedaży lub kupna towarów.

W charakterze instytucji, nie obliczonej na zyski, Towarzystwo będzie pobierało oprócz zwrotu wydatków, rzeczywiście poniesionych, opłaty, pokrywające li tylko koszty własne, związane z prowadzeniem instytucji.

Prezesem Rady Nadzorczej jest b. minister i dyrektor C. Z. P. P. Inż. Marjan Szydłowski.

Adres Towrzystwa: Warszawa, Zielna 50.

Przed rozwiązaniem syndykatu obuwia gumowego

1-go marca 1933 r. ekspiruje umowa zrzeszająca krajowe wytwórnie obuwia gumowego w **Centralnem Biurze Sprzedaży Wyrobów Fabryk Obuwia Gumowego w Polsce. Według dotychczasowych przewidywań umowa nie zostanie przedłużona.** Obecny Syndykat obuwia gumowego istnieje około dwóch lat, i jakkolwiek kupiectwo ustosunkowało się do syndykatu naogół negatywnie, podkreślić jednak należy, że **syndykat przyczynił się do pewnej konsolidacji przemysłu.** Działalność jednej z poważniejszych fabryk, stojących poza syndykatem stanowi główną przyczynę projektowanej likwidacji. Ponadto zauważyć należy, że według informacji kupieckich umowa syndykatowa już dzisiaj istnieje tylko napozór, gdyż zasad **syndykatu nie przestrzegają nawet sami jego kontrahenci.** Poważniejsi kupcy przed sezonem, udzielając zamówień, znają kolekcje, ceny, warunki sprzedaży i w dobrej wierze pokrywają swoje zapotrzebowania w syndykacie, udzielając niejednokrotnie zadatku do 30 proc. i więcej. Jednakże wobec niedostatecznej kontroli nad produkcją zjawia się w samym sezonie towar „niewiadomego pochodzenia“ sprzedawany nawet 20 proc. taniej, aniżeli w cenniku syndykatu: w ten sposób kupiec, który uprzednio nabył towar w syndykacie narażony jest na nieuczciwą konkurencję i przy sprzedaży ponosi dotkliwe straty.

Wyszczególnione wyżej warunki panujące w branży uniemożliwiają dalszą egzystencję syndykatu.

Z orzecznictwa Sądu Najwyższego

Wystawienie czeku bez pokrycia (w oczekiwaniu wpływu sumy na rachunek wystawcy).

Zasada prawna. Oczekiwany przez wystawcy czeku wpływ u trasata z dyskonta weksli w dobie kryzysu nie stanowi uzasadnionej podstawy do liczenia na pełne pokrycie w rozumiesiu cz. 2 art. 51 prawa czekowego.

Wyrok S. N. z dnia 14 czerwca 1932 roku, N. II. 1. K. 618/32.

Z uzasadnienia:

W sprzeciwie na wyrok zaoczny sądu grodzkiego z dnia 13 listopada 1931 obrońca oskarżonego wnosił o ponowne rozpoznanie sprawy i przesłuchanie w charakterze świadka M. G. na okoliczność, że w okresie terminu płatności czeku miał on wpłacić większą sumę na rachunek oskarżonego; wniosek obrońcy został ponowiony w toku rozprawy głównej w dn. 10 marca 1932 r., przyczem obrona wnosiła o przesłuchanie wspomnianego świadka na okoliczność, iż świadek ten twierdzi, że oskarżony miał zdyskontować weksle, otrzymane za tranzakcję, i sumy miały wpłynąć do banku. Sąd grodzki wniosek obrony oddalił, przyczem odmowne swe postanowienie zgonie z § 2 art. 49 k. p. k. uzasadnił, wywodząc, że tego rodzaju oczekiwany wpływ nie stanowi przewidzianej w art. 51 prawa czekowego uzasadnionej podstawy do liczenia na pokrycie, przyczem w uzasadnieniu wyroku sąd dał wyraz przekonaniu, że wpływ z weksli w dobie kryzysu jest często problematyczny i jako pokrycie do wystawienia czeku nie upoważnia. Art. 51 prawa czekowego zwalnia wystawcę, nie mającego pokrycie w chwili przedstawienia do wypłaty czeku, jedynie w wypadku kiedy ustalone zostanie, że pokrycia zabrakło z przyczyn od wystawcy niezależnych przy uzasadnionem w chwili wystawienia czeku przekonaniu wystawcy o pełnem jego pokryciu w dacie przedstawienia do wypłaty (Orz. Izby II. S. N. 350/31), za takie zaś uzasadnione przekonanie o pokryciu nie można uważać, jak to słusznie ustalił sąd wyrokujący w dobie kryzysu oczekiwanego wpływu z dyskonta weksli. Sąd przeto zasadnie zastosował do czynu oskarżonego sankcję karną, we wspomnianym art. 51 prawa czekowego przewidzianą.

Naczelny redaktor: Dr. Norbert Salpeter. — Wydawca Za Krak. Stow. Kupców: Samuel Schechter.
Redaktor odpow. Samuel Kurzman. — Drukarnia Józefa Fischera, Kraków, Grodzka 62. Telefon 104-12